

Institutionella ägares förening

Institutionella ägares förenings svar på remiss DS 2016:32 Jämn könsfördelning i bolagsstyrelser

24 november 2016

Institutionella ägares förening (IÄF) har beretts möjlighet att svara på remissen om ”Jämn könsfördelning i bolagsstyrelser” (DS 2016:32).

1 Bakgrund

Institutionella Ägares Förening (IÄF) är en ideell förening med ändamål att tillvarata medlemmarnas intressen som institutionella ägare på den svenska aktiemarknaden genom att främja en god utveckling av självregleringen på aktiemarknaden. IÄF består av medlemmarna AFA Försäkring, Alecta, AMF, Andra AP-fonden, Didner & Gerge Fonder, Fjärde AP-fonden, Folksam Sak, Första AP-fonden, Handelsbanken Fonder, Lannebo Fonder, Länsförsäkringar AB, Nordea Fonder, Swedbank Robur Fonder, SEB Fonder, Skandia Liv Kapitalförvaltning och Tredje AP-fonden som tillsammans förvaltar ungefär en femtedel av den svenska aktiemarknaden. IÄF är en av huvudmännen till Föreningen för God sed på värdepappersmarknaden vilken verkar genom självregleringsorganen Aktiemarknadsnämnden, Kollegiet för svensk bolagsstyrning och Rådet för finansiell rapportering.

Medlemsorganisationerna i IÄF är representerade i ett stort antal valberedningar i svenska börsbolag. Medlemmarna har under många år varit pådrivande för att öka andelen kvinnor i svenska bolags styrelser som en viktig del i att öka mångfalden. Skälen för att öka mångfalden är att detta leder till en bredd i styrelsernas samlade erfarenhets- och kunskapsbas. Arbetet har resulterat i att andelen kvinnor i svenska börsbolag nu uppgår till 34 procent med EU-kommissionens beräkningssätt.¹ Under samma tid har också andelen kvinnor på ledande befattningar ökat.

2 Sammanfattning

IÄF avstyrker förslaget om att införa en lagstadgad kvotering till bolagens styrelser. Eftersom utvecklingen av andelen kvinnor i styrelserna de senaste åren varit positiv och förväntas fortsätta är en kvoteringslag en alldeles för långtgående inskränkning av äganderätten för att uppnå en något snabbare utveckling. Erfarenheterna från Norge visar också på att andra

¹ Källa: Pressmeddelande 2016-06-15 från Kollegiet för svensk bolagsstyrning

önskade effekter av kvoteringen som infördes 2006 (som ökad andel kvinnor på ledande befattningar och ökad kvinnoandel i bolag som inte omfattas av lagstiftningen) uteblivit.

För det fall förslaget ändå genomförs anser IÄF att den verkställande direktören inte ska inräknas om denne också är ledamot i styrelsen. IÄF anser dessutom att de gränser för antalet kvinnor respektive män som förslaget anger är alltför snäva och därmed leder till en alldeles för liten flexibilitet. Exempelvis måste ett bolag med sex styrelseledamöter alltid ersätta en avgående man respektive kvinna med en person av samma kön.

3 Synpunkter på skrivelsens förslag att lagstifta om en jämn könsfördelning

- IÄF anser att en jämn könsfördelning i bolagens styrelser är en viktig del av ökad mångfald i styrelserna. Medlemmarna i föreningen har under många år arbetat för att andelen kvinnor i bolagsstyrelser ska öka. Detta har också givit resultat. Andelen kvinnor har enligt Kollegiet för svensk bolagsstyrning ökat till 34 procent enligt EU-kommissionens beräkningssätt. Bland nyvalda styrelseledamöter råder i stort sett jämn könsfördelning
- IÄF står bakom de krav som Svensk kod för bolagsstyrning (Koden) har om jämn könsfördelning och initiativ från Kollegiets för svensk bolagsstyrning (Kollegiet) för att åstadkomma en jämn könsfördelning fram till senast 2020 med avstämning 2017. De stora bolagen har redan överskridit den av Kollegiet uppsatta ambitionsnivån om minst ca 35 procents andel för respektive kön efter stämhosäsongen år 2017. Kvoteringsförslaget innebär i praktiken ingen större skillnad i jämförelse med Kollegiets krav. Det framstår därför som onödigt att införa en lagstadgad kvotering.
- Lagstiftning har betydande nackdelar jämfört med den självreglering som nu sker genom Kodens regler.
 - För det första bör inskränkningar i äganderätten enbart göras om inte andra vägar till målet är möjliga och om det finns särskilt skyddsvärda intressen. Det är förvånande att skrivelsen inte innehåller en diskussion om vilka skäl som talar för inskränkningen av äganderätten och om detta är en adekvat åtgärd för att uppnå det önskade målet. Detta nämns endast i en enda mening i skrivelsen.
 - För det andra är en självreglering mer flexibel än en lagreglering. För de enskilda bolagen kan det, i vissa lägen, behövas en större flexibilitet i val av ledamöter för bolagets bästa.
 - För det tredje står den föreslagna lagstiftningen inte i överensstämmelse med regeringens intentioner om att minska på regelbördan för bolagen.
 - Erfarenheterna från Norge visar också på att andra önskade effekter av kvoteringen som infördes 2006 (som ökad andel kvinnor på ledande befattningar och ökad kvinnoandel i bolag som inte omfattas av lagstiftningen) uteblivit.

-
- Utifrån den argumentation som förs i skrivelsen är det förvånande att man föreslår kvotering för bolagsstämmovalda ledamöter i noterade bolag men inte för arbetstagarrepresentanter och ledamöter i kommunala bolags styrelser. De argument som skrivelsen använder för att dessa ledamöter inte ska omfattas om kvotering är lika giltiga för de bolagsstämmovalda ledamöterna.
 - Om en lagstadgad kvotering ändå införs anser IÄF att den verkställande direktören inte ska inräknas. Ett skäl för att inte inräkna VD är att de definitioner i lagen som då skulle användas står i överensstämmelse med de definitioner som EU-direktivet om förbättrad könsfördelning i börsnoterade bolag, Kom(2012) 614.

Institutionella ägares förening

Anders Oscarsson

Ordförande i Institutionella ägares förening